

**PEREMANS, Adolf** (eigenlijk Juliaan L.A.) (Jette 5 maart 1894 – Best 26 mei 1966). Echtgenoot van de activistische schrijfster Maria Verhuyck.

Richtte als leerling aan de Vlaamse afdeling van het Brussels atheneum in 1911 met anderen de vereniging **Help U Zelf** opnieuw op. Tijdens de Eerste Wereldoorlog koos Peremans voor het **activisme**. In september 1916 stichtte hij te Brussel de vereniging **Volksontwikkeling**, waarvan Pieter Tack voorzitter en hijzelf secretaris werd. Deze instelling was verbonden met **Volksofbeelding**. Peremans was tevens voorzitter van de Brusselse **Groeningewacht**. In juli 1918 werd hij hoofdredacteur van de *Gazet van Brussel*, waarin hij schreef in unionistische zin (**unionisten**), onder de schuilnamen van Balder en Wate. Daarmee werd hij de pion van de Politische Abteilung die de Jong-Vlaamse invloed (**Jong-Vlaanderen**) in het dagblad wilde liquideren.

In november 1918 week Peremans uit naar Nederland. Door een administratief verzuim (namelijk doordat de bij hem in beslag genomen stukken op het politiebureau in Jette waren blijven liggen) werd tegen hem geen gerechtelijke vervolging ingesteld. Hij bleef nochtans als activist actief, onder andere als publicist in *De Toorts* waarin hij kritiek formuleerde op het te zachtaardig geachte **Het Vlaamse Front**. Peremans vestigde zich te Amsterdam, waar hij bij de redactie van *Het Financieel Weekblad* kwam. In 1929 werd hij er hoofdredacteur. In 1930 verkreeg hij de Nederlandse nationaliteit en werd later actief in de **Nationaal-Socialistische Beweging** van Anton Mussert. In 1943 keerde hij terug naar Brussel om hoofdredacteur te worden van het collaborerende *Het Laatste Nieuws*. Op 3 maart 1945 werd hij door de krijgsraad te Brussel bij verstek ter dood veroordeeld. In november 1946 werd hij te Amsterdam gearresteerd, doch op grond van zijn Nederlandse nationaliteit kon hij niet aan België

uitgeleverd worden. Door het Amsterdams Bijzonder Gerechtshof werd hij in 1948 tot acht jaar gevangenisstraf veroordeeld; in 1950 werd hij vrijgelaten. Tot zijn pensionering in 1959 was hij nog werkzaam bij een bank te Amsterdam.

LITERATUUR: A.L. Faingnaert, *Verraad of zelfverdediging?*, 1933; – H.J. Elias, *25 jaar Vlaamse Beweging 1914-1939*, I, 1969; – G. Schmook, 'In memoriam. De vlotte schrijfster: Maria Peremans-Verhuycck', in *Mededelingen. Vereniging van Vlaamse Letterkundigen* (januari 1974), p. 10-12; – P. van Hees, 'Vlaamse activisten als politieke vluchtelingen in Nederland tijdens het interbellum', in *Tijdschrift voor geschiedenis*, nr. 3 (1987), p. 394-411.

ANNE VAN HERREWEGHEN, LUDO SIMONS\*  
EN LUC VANDEWEYER